

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 12 juni 2018 met nummer RvVb/A/1718/0981
in de zaak met rolnummer 1617/RvVb/0264/A

Verzoekende partij de **LEIDEND AMBTENAAR** van het agentschap WEGEN EN VERKEER

Verwerende partij de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

I. **BESTREDEN BESLISSING**

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 22 december 2016 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 27 oktober 2016.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de bvba Clear Channel Belgium (de aanvrager) tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 20 juni 2016 ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de aanvrager een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het plaatsen van een steigerreclame op een perceel gelegen te Antwerpen, Amerikalei 2 / Kasteelpleinstraat 68, met als kadastrale omschrijving 11de afdeling, sectie L, nr. 3540B.

II. **VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING**

De verwerende partij dient geen antwoordnota maar wel het administratief dossier in. De verzoekende partij dient een toelichtende nota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 17 april 2018.

De verzoekende partij verschijnt schriftelijk. De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. FEITEN

De aanvrager dient op 22 april 2016 bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het plaatsen van een steigerreclame" op een perceel gelegen te Antwerpen, Amerikalei 2 / Kasteelpleinstraat 68.

Het perceel ligt ook binnen de grenzen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Binnenstad', goedgekeurd op 26 april 2012, met name in een zone voor wonen (wo2). Het hele plangebied van dit gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is tevens een gebied met culturele, historische en/of esthetische waarde.

Het perceel ligt ook binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, 'Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen', goedgekeurd op 19 juni 2009.

Er wordt geen openbaar onderzoek georganiseerd.

Het agentschap Wegen en Verkeer adviseert op 21 juni 2016 ongunstig:

"...

1. *Schending direct werkende normen*

Conform artikel 4.3.3. VCRO moet de vergunning worden geweigerd of moeten er voorwaarden opgelegd worden in de vergunning indien uit het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen de beleidsvelden waarvoor het Agentschap bevoegd is.

"Indien uit de verplicht in te winnen adviezen blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, of indien dergelijke strijdigheid manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, wordt de vergunning geweigerd of worden in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen opgenomen met betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving."

In casu moet de vergunningsaanvraag worden geweigerd aangezien volgende direct werkende normen schendt.

A. Schending van het Besluit van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken

De inplanting langs wordt voorzien op het openbaar gewestdomein. Dergelijke commerciële reclame wordt niet toegelaten op openbaar domein. Voor de inname van het openbaar domein dient men te beschikken over een aparte domeinvergunning. Voor de plaatsing van een eventuele stelling kan wel een aparte domeinvergunning bekomen worden.

2. *Onwenselijkheid omwille van doelstellingen en zorgplichten*

Conform artikel 4.3.4. VCRO kan de vergunning worden geweigerd of moeten er voorwaarden opgelegd worden in de vergunning indien uit het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer blijkt dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van de doelstellingen en zorgplichten van het Agentschap.

"Een vergunning kan worden geweigerd indien uit een verplicht in te winnen advies blijkt dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening."

In casu is de vergunningsaanvraag onwenselijk omwille van volgende doelstellingen en zorgplichten:

A. ONWENSELIJKHEID OMWILLE VAN HET VEILIG EN VLOT VERKEER: ONTOELAATBARE AFLEIDING

Het is de bevoegdheid van het Agentschap om te allen tijde het veilig en vlot verkeer te waarborgen. De verkeersveiligheid is dus een doelstelling en zorgplicht van het beleidsveld van het Agentschap die met zorgvuldigheid nagestreefd moeten worden.

De vergunningsaanvraag is onwenselijk om volgende reden: ontoelaatbare afleiding bestuurders.

Publiciteitsinrichtingen langs de wegen hebben net het doel om de aandacht van de weggebruiker te trekken waardoor deze afgeleid wordt. Hoe groot deze afleiding is en de impact ervan op de verkeersveiligheid, hangt af van de specifieke kenmerken van de publiciteitsinrichting en de locatie. Een te groot risico voor de verkeersveiligheid moeten vermeden worden. Elke aanvraag moet dus zorgvuldig getoetst worden.

Het Agentschap komt na dergelijke toetsing tot het besluit dat de aangevraagde publiciteitsinrichting ontoelaatbaar is.

De aanvraag betreft namelijk een publiciteitsinrichting die 256 m² groot is, aan een zeer druk kruispunt is gelegen met verschillende oversteekplaatsen voor de zwakke weggebruiker en een tramspoor in de middenberm. Deze factoren zorgen ervoor dat het publiciteitsmiddel een dermate dominant en storend effect heeft in het straatbeeld dat het de automobilisten te sterk afleidt zodat de verkeersveiligheid in het gedrang komt.

De aanvraag moet dus geweigerd worden.

...

Het college van burgemeester en schepenen weigert op 20 juli 2016 een stedenbouwkundige vergunning aan de aanvrager. Het college beslist:

“...

Toetsing voorschriften

Stedenbouwkundige gegevens uit de plannen van aanleg, de ruimtelijke uitvoeringsplannen en verkavelingen

Het goed is gelegen binnen de omschrijving van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Binnenstad", goedgekeurd op 26 april 2012. Volgens dit ruimtelijk uitvoeringsplan ligt het goed in een artikel 2: zone voor wonen - (wo2).

Het goed is gelegen binnen de omschrijving van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen, goedgekeurd op 19 juni 2009.

Gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen

Hemelwater: Het besluit van de Vlaamse regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater.

Toegankelijkheid: het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid.

Gemeentelijke verordeningen

Bouwcode: De gemeentelijke stedenbouwkundige verordening (verder genoemd bouwcode), definitief vastgesteld door de gemeenteraad in zitting van 28 april 2014, goedgekeurd bij besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen van 9 oktober 2014 en van kracht sinds 25 oktober 2014.

Andere regelgeving

MER-screening: rekening houdend met de kenmerken van de aanvraag en zijn omgeving wordt geoordeeld dat de mogelijke milieueffecten van het project niet aanzienlijk zijn.

Watertoets: overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het algemeen waterbeleid (Belgisch Staatsblad 14 november 2003) dient het ontwerp onderworpen te worden aan de zogenaamde watertoets.

Vlaamse Wooncode :Het toepassingsgebied van de Vlaamse Wooncode (decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 augustus 1997).

Toetsing aan de wettelijke en reglementaire voorschriften

De aanvraag is in overeenstemming met de bestemming en de voorschriften van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

De gewestelijke hemelwaterverordening is niet van toepassing op de aanvraag.

De gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid is niet van toepassing op deze aanvraag.

De aanvraag werd getoetst aan de bepalingen van de bouwcode. Het ontwerp wijkt af op volgend punt:

· Artikel 32: De publiciteit op het steigerdoek beslaat meer dan 2/3 van de volledige oppervlakte van het doek. Er wordt ook geen 1/3 van de oppervlakte van het doek voorzien voor een fotosimulatie van de nieuwe toestand.

Het voorliggende project heeft een beperkte oppervlakte en ligt niet in een overstromingsgevoelig gebied, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt.

De voorliggende aanvraag valt niet onder het toepassingsgebied van de Vlaamse Wooncode (Vlaamse Wooncode van 15 juli 1997, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 augustus 1997).

Omgevingstoets

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

Mobiliteitsimpact (o.a. toetsing parkeerbehoefte):

Parkeerparagraaf niet van toepassing

Het algemene principe is dat elke bouwaanvraag een parkeerbehoefte genereert. Om te vermijden dat de parkeerbehoefte (geheel of gedeeltelijk) wordt afgewenteld op het openbaar domein, is het de bedoeling om parkeren maximaal op eigen terrein te voorzien, het zogenaamde POET principe (Parkeren Op Eigen Terrein).

De parkeerparagraaf is niet van toepassing omdat deze aanvraag betrekking heeft op niet-zaakgebonden publiciteit.

Cultuurhistorische aspecten:

Vermits het pand gelegen is in CHE-gebied kan een reclaimedragend zeildoek slechts worden toegestaan, indien de publiciteit op deze steigerdoeken maximaal 2/3 van de volledige oppervlakte van het doek mag beslaan. Minimaal 1/3 van de oppervlakte van de steigerdoek wordt voorzien van een fotosimulatie van de bestaande of nieuwe toestand. Dit zal als voorwaarde worden opgenomen in de vergunning.

Het steigerdoek mag enkel geplaatst worden tijdens de duur van de werken, de duur wordt in deze aanvraag beperkt tot 3 maanden, gelet op de aard van de gevelwerken.

Hinderaspecten — gezondheid — gebruiksgenot — veiligheid in het algemeen:

Bij het beoordelen van de aanvraag behoort het tot de autonome bevoegdheid van de vergunningverlenende overheid te oordelen of het aangevraagde verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

Publiciteit mag geen hinder veroorzaken voor de woonfunctie, de woonkwaliteit mag niet in het gedrang komen. Om lichthinder te beperken voor de omwonenden mag het reclaimedragend steigerdoek enkel verlicht worden tussen 7u en 9u en van 17u tot 23u en mag de verlichting enkel op het doek zelf gericht zijn.

Beoordeling afwijking van de voorschriften:

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt in artikel 4.3.3. dat:

'Indien uit de verplicht in te winnen adviezen blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, of indien dergelijke strijdigheid manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, wordt de vergunning

geweigerd of warden in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen opgenomen mei betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving.'

Gelet op de ligging van het pand langs een gewestweg werd er advies gevraagd aan het Agentschap Wegen en Verkeer. Hun advies is ongunstig.

Er werd geoordeeld dat de reclame een ontoelaatbare afleiding vormt voor bestuurders, gelet op de oppervlakte van de reclame, de ligging aan een zeer druk kruispunt met verschillende oversteekplaatsen voor de zwakke weggebruiker en een tramspoor in de middenberm.

Gelet op het feit dat dat zowel direct werkende normen geschonden worden als het feit dat het voorstel onwenselijk is omwille van doelstellingen en zorgplichten dient de aanvraag geweigerd te worden.

Het college van burgemeester en schepenen acht de gevraagde werken niet vatbaar voor vergunning op grond van de argumenten, zoals ontwikkeld in het verslag van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

BIJGEVOLG BESLIST HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN IN DE ZITTING VAN 20 juli 2016 HET VOLGENDE:

*Het college van burgemeester en schepenen weigert de stedenbouwkundige vergunning.
..."*

Tegen deze beslissing tekent de aanvrager op 26 augustus 2016 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 20 oktober 2016 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren. Hij adviseert:

" ...

8. LEGALITEIT: niet OK

Planningscontext:

- Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen: Afbakeningslijn grootstedelijk gebied Antwerpen*
- Gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Binnenstad": zone voor wonen (wo2)*
- Verordening: gemeentelijke stedenbouwkundige verordening*

Overeenstemming:

- Gewestelijk RUP: wel*
- Gemeentelijk RUP: wel*
- Verordening: niet*
- Decretale beoordelingselementen VCRO: niet*
- Watertoets: wel*

Toelichting

De aanvraag is in overeenstemming met de voorschriften van het geldende gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Binnenstad.

Volgens het plan situeert de aanvraag zich in zone voor wonen (wo2).

De aanvraag is niet in overeenstemming met de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening, de bouwcode.

Artikel 32: §5 Voor publiciteit op steigerdoeken gelden volgende specifieke inrichtingsvoorwaarden:

1° de publiciteit mag enkel gevoerd worden indien een stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het uitvoeren van gevelwerken op het betrokken perceel of het bewijs kan geleverd worden van meldingsplichtige of niet-vergunningsplichtige gevelwerken.

2° bijkomend geldt voor steigerdoeken aan gebouwen gelegen in CHE-gebied, binnen een straal van 50 meter van beschermde monumenten, binnen stads-of dorpsgezichten en/of binnen een beschermd landschap dat de publiciteit op deze steigerdoeken maximaal 2/3

van de volledige oppervlakte van het doek mag beslaan. Minimaal 1/3 van de oppervlakte van de steigerdoek wordt voorzien van een fotosimulatie van de nieuwe toestand;
3° de publiciteit op steigerdoeken kan slechts vergund worden ten belope van de noodzakelijke periode van de steigerwerken.

Het steigerdoek bestaat uit meer dan 2/3 van de oppervlakte uit publiciteit. Er wordt ook geen fotosimulatie van de nieuwe toestand voorzien.

De aanvraag is niet in overeenstemming met de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

- Uit het advies van AWV blijkt dat de aanvraag volgende direct werkende norm schendt, met name het besluit van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken.

Art. 4.3.3. Indien uit de verplicht in te winnen adviezen blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, of indien dergelijke strijdigheid manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, wordt de vergunning geweigerd of worden in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen opgenomen met betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder "direct werkende normen" verstaan: supranationale, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die op zichzelf volstaan om toepasbaar te zijn, zonder dat verdere reglementering met het oog op precisering of vervollediging noodzakelijk is.

Omdat de inplanting zich op het openbaar domein bevindt, kan geen vergunning verleend worden.

- Het Agentschap van Wegen en Verkeer stelt dat de veiligheid van het verkeer niet kan worden gegarandeerd door middel van deze aanvraag.

Art. 4.3.4. Een vergunning kan worden geweigerd indien uit een verplicht in te winnen advies blijkt dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder "doelstellingen of zorgplichten" verstaan: internationaalrechtelijke, Europeesrechtelijke, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die de overheid bij de uitvoering of de interpretatie van de regelgeving of het voeren van een beleid verplichten tot de inachtneming van een bepaalde doelstelling of van bepaalde voorzorgen, zonder dat deze op zichzelf beschouwd voldoende juridisch duidelijk zijn om onmiddellijk te kunnen worden uitgevoerd.

De aanvraag is onwenselijk omwille van het veilig en vlot verkeer. Door de grootte van de publiciteit en de ligging aan het zeer druk kruispunt Amerikalei-Kasteelpleinstraat worden de bestuurders te sterk afgeleid.

9. GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING: niet OK

Overeenstemming

- Functionele inpasbaarheid: OK
- Mobiliteitsimpact: niet OK
- Schaal: niet OK
- Ruimtegebruik: niet OK
- Visueel-vormelijke aspecten: niet OK

Omgeving

De aanvraag is gelegen aan het kruispunt Kasteelpleinstraat met de Leien, nabij het oude gerechtsgebouw. De bebouwing in de omgeving is zeer gevarieerd.

Toelichting

De publiciteitsinrichting die wordt gevraagd zou voor bepaalde duur zijn, enkel tijdens de werken.

De publiciteit is zeer dominant aanwezig en brengt de veiligheid in het gedrang.

De publiciteit heeft een oppervlakte van meer dan 256m² en bedekt hiermee de volledige gevels. De gevels zijn gericht naar een zeer druk kruispunt met verschillende oversteekplaatsen en een tramspoor in de middenberm. Door de grootte van het publiciteitsdoek, zal er dermate veel aandacht naartoe worden getrokken dat de veiligheid van het verkeer niet meer kan worden gegarandeerd. Dit blijkt ook uit het advies van AWV.

10. VOORSTEL TOT BESLISSING

Ontvankelijkheid:

- *Clear Channel Belgium: OK*

Beroep:

- *Clear Channel B'elgium: niet ingewilligd*

Beslissing:

- *weigering*

...

Na de hoorzitting van 25 oktober 2016 verklaart de verwerende partij het beroep op 27 oktober 2016 gegrond en verleent een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“ ...

9. BEOORDELING

Uit de onderstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming is (kan worden gebracht) met de wettelijke bepalingen en de goede ruimtelijke ordening (door het opleggen van voorwaarden).

...

De aanvraag is in overeenstemming met de voorschriften van het geldende gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Binnenstad.

Volgens het plan situeert de aanvraag zich in zone voor wonen (wo2).

De aanvraag is in overeenstemming met de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening, de bouwcode, mits het opleggen van voorwaarden.

Artikel 32: §5 Voor publiciteit op steigerdoeken gelden volgende specifieke inrichtingsvoorwaarden: 1° de publiciteit mag enkel gevoerd worden indien een stedenbouwkundige vergunning werd verleend voor het uitvoeren van gevelwerken op het betrokken perceel of het bewijs kan geleverd worden van meldingsplichtige of niet-vergunningsplichtige gevelwerken.

2° bijkomend geldt voor steigerdoeken aan gebouwen gelegen in CHE-gebied, binnen een straal van 50 meter van beschermde monumenten, binnen stads-of dorpsgezichten en/of binnen een beschermd landschap dat de publiciteit op deze steigerdoeken maximaal 2/3 van de volledige oppervlakte van het doek mag beslaan. Minimaal 1/3 van de oppervlakte van de steigerdoek wordt voorzien van een fotosimulatie van de nieuwe toestand,

3° de publiciteit op steigerdoeken kan slechts vergund worden ten belope van de noodzakelijke periode van de steigerwerken.

Het steigerdoek bestaat uit meer dan 2/3 van de oppervlakte uit publiciteit. Er wordt ook geen fotosimulatie van de nieuwe toestand voorzien. Dit wordt als voorwaarde opgelegd.

Uit het advies van AWV blijkt dat de aanvraag volgende direct werkende norm schendt, met name het besluit van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken.

De deputatie kan geen domeinvergunning of machtiging opleggen. Het is de verantwoordelijkheid van de aanvrager om deze aanvraag, indien vereist, bijkomend te doen.

Het Agentschap van Wegen en Verkeer stelt dat de veiligheid van het verkeer niet kan worden gegarandeerd door middel van deze aanvraag.

Er liggen geen objectieve elementen voor op grond waarvan besloten zou kunnen worden dat de verkeersveiligheid in het gedrang zou worden gebracht door de vergunning van de aanvraag. De afleiding die zou kunnen veroorzaakt worden door de reclame dient te worden genuanceerd. Het betreft immers een druk stadscentrum waar het doek maar amper zou opvallen.

De aanvraag is in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de In de omgeving bestaande toestand. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Er wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

De aanvraag is gelegen aan het kruispunt Kasteelpleinstraat met de Leien, nabij het oude gerechtsgebouw. De bebouwing in de omgeving is zeer gevarieerd.

De publiciteitsinrichting die wordt gevraagd zou voor bepaalde duur zijn, enkel tijdens de werken.

Er is geen visuele afbreuk aan het straatbeeld en omgeving. Het reclamespandoek zal het ietwat rommelige beeld van de stelling en gevelwerken verbergen.

Het betreft bovendien slechts een zeer tijdelijke situatie.

BESLUIT

Artikel 1 — Het beroep van Clear Channel Belgium, vergunningsaanvrager, tegen het besluit van 20 juli 2016 van het college van burgemeester en schepenen van Antwerpen, waarbij de vergunning tot het plaatsen van een steigerreclame wordt geweigerd, op een terrein, gelegen Amerikalei 2 en Kasteelpleinstraat 68, afdeling 11, sectie L, nr. 3540 B, wordt ingewilligd.

Vergunning wordt verleend onder volgende voorwaarden;

· De publiciteit op het steigerdoek mag maximaal 2/3 van de volledige oppervlakte van het doek beslaan.

· Minimaal 1/3 van de oppervlakte van de steigerdoek dient te worden voorzien van een fotosimulatie van de nieuwe toestand.

...”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij beroept zich op de schending van artikel 4.3.3 VCRO, het besluit van de Vlaamse regering van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen

en innen van retributies voor het private gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken (hierna: Retributiebesluit), artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 houdende de formele motivering van bestuurshandelingen.

Zij stelt dat een vergunning moet worden geweigerd of dat er voorwaarden moeten opgelegd worden in de vergunning indien uit haar advies blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen de beleidsvelden waarvoor zij bevoegd is in toepassing van artikel 4.3.3 VCRO.

De vergunningsaanvraag zou strijdig zijn met het Retributiebesluit, meer bepaald artikel 2 dat bepaalt dat voor ingebruiknemingen van het domeingoed vooraf een vergunning verkregen moet worden van de domeinbeheerder (*in casu* de verzoekende partij).

De met de bestreden beslissing vergunde constructies nemen gedeeltelijk het domein van het Vlaamse Gewest in, dat beheerd wordt door de verzoekende partij. Dit is niet toegelaten zonder een vergunning ervoor te bekomen van de beheerder en een retributie te betalen. Er werd geen vergunning aangevraagd of verkregen voor de inname van het openbaar gewestdomein, noch werd er een retributie betaald. Dergelijke vergunning kan volgens haar ook niet toegestaan worden omdat het gevraagde niet verenigbaar is met het beleid inzake het beheer van het domeingoed.

Nu het zeker is dat de wegbeheerder geen vergunning zou toestaan voor de privaatieve ingebruikname van zijn domein, kan volgens de verzoekende partij dan ook geen stedenbouwkundige vergunning verleend worden.

Bovendien zou de bestreden beslissing artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek schenden, daar er toestemming zou gegeven worden aan een derde partij om steigerreclame te plaatsen op een perceel in eigendom van het Vlaamse Gewest. Een stedenbouwkundige vergunning kan niet verleend worden wanneer reeds duidelijk is dat de aanvrager de noodzakelijke burgerlijke rechten niet zal bekomen.

2.

In haar toelichtende nota herneemt de verzoekende partij integraal haar argumentatie.

Beoordeling door de Raad

Artikel 2 en 3 van het Retributiebesluit bepalen:

“Artikel 2.

§1. Onverminderd artikel 4 moet voor de in deel II omschreven ingebruiknemingen van het domeingoed vooraf een vergunning verkregen worden van de domeinbeheerder.

Dat geldt ook ingeval installaties of infrastructuur waar een vergunning voor werd verleend, later gewijzigd of verplaatst worden, tenzij het Vlaamse Gewest opdrachtgever is. In dat laatste geval dienen er enkel aangepaste technische documenten overeenkomstig artikel 4, § 1, 3°, b) te worden ingediend bij de domeinbeheerder.

§2. De bepalingen van dit besluit zijn niet van toepassing indien het gebruik van het domeingoed bij wijze van concessie wordt geregeld.

Artikel 3.

De domeinbeheerder oordeelt erover of de gevraagde vergunning verenigbaar is met het beleid inzake het beheer van het domeingoed. Hij weigert de vergunning indien dit niet het geval is.”

Uit deze bepalingen volgt dat de domeinbeheerder, in dit geval het agentschap voor Wegen en Verkeer, bepaalt of een vergunning verkregen wordt voor het gebruik van het openbaar domein (hierna: “domeinvergunning”).

Bovenvermelde bepalingen zijn “direct werkende normen”. Artikel 4.3.3 VCRO bepaalt dat indien, hetzij uit de verplicht in te winnen adviezen, hetzij uit het aanvraagdossier, blijkt dat het aangevraagde strijdig is met “direct werkende normen”, de vergunning wordt geweigerd of in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen worden opgenomen met betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving. Onder “direct werkende normen” wordt verstaan: “supranationale, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die op zichzelf volstaan om toepasbaar te zijn, zonder dat verdere reglementering met het oog op precisering of vervollediging noodzakelijk is”.

In de bestreden beslissing wordt niet betwist dat de geplande werken een gebruik van het openbaar domein inhouden waarvoor een domeinvergunning vereist is op basis van artikel 2 van het Retributiebesluit. Evenmin wordt betwist dat geen vergunning werd aangevraagd en verleend voor het gebruik van het openbaar domein. Uit het advies van het agentschap Wegen en Verkeer van 21 juni 2016 blijkt duidelijk dat geen domeinvergunning zal worden verleend voor de plaatsing van de geplande commerciële reclame.

Het kan derhalve niet ernstig worden betwist dat uit het advies blijkt dat het aangevraagde strijdig is met “direct werkende normen”.

De bewering van de verwerende partij dat zij geen domeinvergunning of machtiging kan opleggen doet daar geen afbreuk aan. Indien zowel een stedenbouwkundige vergunning als een domeinvergunning vereist is voor de uitvoering van bepaalde werken, dient de aanvrager over beide vergunningen te beschikken. De aanvrager dient in dat geval naast de aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning, ook een aanvraag voor domeinvergunning in te dienen overeenkomstig het Retributiebesluit. Het bestaan van deze afzonderlijke vergunningsplicht voor gebruik van het openbaar domein, en de verantwoordelijkheid van de aanvrager om aan deze verplichting te voldoen, betekent evenwel niet dat de verwerende partij in strijd met artikel 4.3.3 VCRO kan besluiten dat geen strijdigheid met een direct werkende norm zou voorliggen, nu deze strijdigheid uitdrukkelijk blijkt uit het verplicht in te winnen advies van het agentschap Wegen en Verkeer.

De verwerende partij heeft bovendien niet de bevoegdheid om te oordelen over de inname van het domeingoed.

Het middel is gegrond wat betreft de aangevoerde schending van artikel 4.3.3 VCRO.

Wat betreft de aangevoerde schending van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek, wijst de Raad op artikel 144 van de Grondwet dat bepaalt dat geschillen over burgerlijke rechten tot de uitsluitende bevoegdheid van de burgerlijke rechtbanken behoren. Het is niet de taak van de Raad om daarover te oordelen.

Volgens artikel 4.2.22, §1 VCRO hebben vergunningen een zakelijk karakter, en worden zij verleend “onder voorbehoud van de op het onroerend goed betrokken burgerlijke rechten”. Als aanvrager moet men geen blijk geven van enig ‘bouwrecht’ om een stedenbouwkundige vergunning aan te vragen en het aangevraagde vergund te krijgen. De bewering dat de

stedenbouwkundige vergunning onuitvoerbaar is omdat de houder er burgerrechtelijk geen gebruik kan van maken, staat los van de wettigheid van de stedenbouwkundige vergunning. Het gebruik van het openbaar domein op basis van een domeinvergunning is overigens niet gelijk te stellen met een toepassing van burgerlijke rechten, maar heeft (zoals blijkt uit het begrip 'vergunning') betrekking op het individueel opheffen van een verbod dat om redenen van algemeen belang werd ingesteld.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Het tweede middel

Het overige middel wordt niet onderzocht aangezien dit niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 27 oktober 2016, waarbij aan de bvba Clear Channel Belgium de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het plaatsen van een steigerreclame op een perceel gelegen te Antwerpen, Amerikalei 2 / Kasteelpleinstraat 68, met als kadastrale omschrijving 11de afdeling, sectie L, nr. 3540B.
2. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over vier maanden van de aanvrager en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 12 juni 2018 door de zesde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de zesde kamer,

Elien GELDERS

Karin DE ROO